

بسم الله الرحمن الرحيم

الف. مقدمه

رشته کارشناسی مترجمی زبان انگلیسی (BA Program in English Translator Training)

برنامه فعلی دوره کارشناسی مترجمی زبان انگلیسی برنامه‌ای است که بیست و شش سال قبل در جلسه ۱۳۰ شورای سرپرستان مورخ ۱۳۶۹/۴/۱۷ به تصویب رسید. صرف‌نظر از اصلاحات اندکی که پنج سال بعد، طی نامه شماره ۲۲/۸۰۳ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۹ مبنی بر حذف چهار درس ۲ واحدی - که عبارتند از «مکالمه موضوعی»، «ترجمه علوم انسانی»، «بررسی مقابله‌ای ساخت جمله (۲)» و «ترجمه نوار و فیلم (۲)» - ابلاغ شد، این برنامه همچنان با دروس قدیمی و نگاه قدیمی به آموزش ترجمه، در سراسر کشور اجرا می‌شود. بی‌تردید پس از گذشت حدود سه دهه، محتوای این رشته با نیازهای روز فاصله گرفته است و نمی‌تواند در این شرایط مترجمان کارآمدی روانه بازار کار کند. در این سال‌ها نگاه به مترجم و انتظاراتی که از او می‌رود و نیز شرایط جامعه و بازار کار تغییر کرده است. مترجم امروز باید علاوه بر مهارت‌های زبانی، از توانش انتقال برخوردار باشد، بتواند انواع متن‌های نوشتاری، گفتاری و چند رسانه‌ای را ترجمه کند، و با فناوری نوین در حوزه کار خود آشنا باشد. برنامه جدید با در نظر گرفتن موارد فوق و نیز با توجه به اینکه دانشجویان ورودی این رشته در مقطع کارشناسی نسبت به دانشجویان ورودی سه دهه پیش از توان و تسلط زبانی بیشتری برخوردارند، تدوین شده است. علاوه بر این، در این برنامه آموزش زبان خارجی دوم نیز گنجانده شده است.

ب. اهداف

این برنامه با توجه به اهداف شورای تحول علوم انسانی که عبارتند از به‌روزرسانی، کارآمدی، بومی‌سازی و اسلامی‌سازی برنامه‌های آموزشی دانشگاهی، و نیز با تأکید بر تقویت ارتباط میان دانشگاه و بازار کار ترجمه تدوین شده است. اهداف آن در سه سطح تعریف شده است:

۱) تقویت مهارت‌های زبانی (مهارت‌های چهارگانه زبان انگلیسی و همچنین مهارت‌های زبان فارسی از جمله نگارش و ویرایش)

۲) تقویت توانش ترجمه شامل

- آشنایی با اصول و فنون ترجمه

- کسب مهارت در ترجمه از انگلیسی به فارسی و بالعکس در حوزه‌های نوشتاری، گفتاری-شنیداری و رسانه‌ای

- استفاده از ابزار و فناوری روز برای انجام ترجمه در بازار

۳) تخصصی تر کردن رشته مترجمی زبان انگلیسی

برنامه حاضر با برنامه پیشین از چند جنبه مهم تفاوت دارد. نخست اینکه به جای تأکید بر ترجمه ادبیات که کانون توجه برنامه پیشین بود، در این برنامه به ترجمه انواع متون نوشتاری، گفتاری-شنیداری و چندرسانه‌ای که مورد نیاز بازار کار امروز است، توجه شده است. دوم اینکه محتوای دروس هماهنگ با نیاز بومی و در عین حال بر اساس رویکردهای نوین به آموزش ترجمه تنظیم شده است. بنابراین، باید توجه داشت که اجرای این برنامه مستلزم آن است که استادان و مدرسان این دروس در کنار روش‌های سنتی از شیوه‌های نوین آموزش ترجمه و مدیریت کلاس‌های عملی بهره بگیرند. برای مثال، در کنار شیوه سنتی تصحیح ترجمه دانشجوی در کلاس به او بیاموزند چگونه با استفاده از پیکره‌های برخط ترجمه خود را تصحیح کند، چگونه از برنامه‌های مترجم برخط (مانند Google Translate) به درستی استفاده کند و چگونه به خودآموزی بپردازد.

ج. اهمیت و ضرورت

در جهان امروز ترجمه شاهره ورود، توزیع و گردش دانش و اطلاعات به کشور و انتقال اطلاعات و دستاوردهای بومی به سایر جوامع است. دسترسی به بخش بزرگی از اخبار و اطلاعات تخصصی در حوزه‌های گوناگون علمی، ادبی، هنری و نظایر آن در سطح بین‌المللی با ترجمه صورت می‌پذیرد. علاوه بر اینها، با گسترش روزافزون روابط اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، همواره وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی و خصوصی به ترجمه صحیح مدارک حقوقی، فنی، تجاری و اداری نیاز دارند. ترجمه در حوزه‌های گردشگری، بازرگانی و سایر حوزه‌های ارتباطی هم نقش مهمی ایفا می‌کند. مهم‌تر از همه، ترجمه ابزاری است برای آنکه جوامع مختلف صدای خود را به گوش جهانیان برسانند. پس لازم است مترجمان طوری آموزش ببینند که بتوانند این خدمات را انجام دهند، اطلاعات جوامع غیرفارسی زبان را به درستی ترجمه کنند، اطلاعات فارسی‌زبانان را به درستی به زبان‌های دیگر برگردانند (به ویژه به زبان انگلیسی که محمل اصلی بسیاری از مبادلات زبانی، فرهنگی و سیاسی این روزگار است) و همچنین ارزش‌های جامعه اسلامی ایران و انقلاب اسلامی و نیز ادب و فرهنگ ایرانی را به غرب معرفی کنند. علاوه بر اینها، برنامه حاضر می‌تواند به ارتقا کمی و کیفی تألیفات دانشگاهی بیافزاید، زیرا دروس تازه‌ای که در این برنامه آمده و شرح درس‌هایی که برای آنها تهیه شده همه مقدمه‌ای هستند برای تهیه درسنامه‌های جدید برای این رشته رو به رشد.

د. تعداد و نوع واحدهای درسی

جمع واحدهای درسی	نوع واحدهای درسی					دوره تحصیلی
	پروژه/پایان نامه/رساله	اختیاری	تخصصی	پایه	عمومی	
۱۳۶	۰	۱۰	۸۲	۲۲	۲۲	کارشناسی پیوسته

توضیحات برنامه:

۱. از آنجا که در برنامه حاضر تمامی دروس ۲ واحدی هستند، تعداد دروس در مقایسه با برنامه پیشین افزایش یافته است. بنابراین دروس در ۸ نیمسال تحصیلی توزیع شده است.
۲. با توجه به تخصصی تر شدن دروس در برنامه حاضر، توزیع دروس تخصصی در نیمسال های مختلف باید به گونه ای باشد که دانشجویان در هر ترم برای انجام پروژه ها و تکالیف درسی فرصت کافی داشته باشند.
۳. تعداد واحدهای هر نیمسال باید به گونه ای ارائه شود که دانشجویان امکان انتخاب یا جابجا کردن واحدها و نیز جبران دروس مردودی را داشته باشد.
۴. پیشنهاد می شود دروسی که به لحاظ موضوعی مرتبط هستند، به صورت پیوسته در نیمسال های متوالی قرار گیرند تا انسجام موضوعی دروس و عناوین حفظ شود.
۵. در مورد دروس اختیاری لازم است دانشجویان ۱۰ واحد درس اختیاری را یا صرفاً از گروه اول (زبان دوم) انتخاب کنند و یا صرفاً از گروه دوم.
۶. در گروه اول دروس اختیاری، انتخاب زبان دوم بر عهده دانشگاه است اما توصیه کلی آن است که زبان هایی آموزش داده شوند که در مناسبات بین المللی استفاده بیشتری دارند. هدف دروس زبان دوم آمادگی دانشجویان برای ارتباط (شفاهی و کتبی) به زبان دوم در شرایط واقعی است. شرح این دروس در برنامه حاضر بسیار کلی است و لازم است استادان بر حسب این که چه زبانی تدریس می شود، جزئیات را تعیین کنند.
۷. تمامی دروس ترجمه که زبان متن مبدأ در عنوان آنها ذکر نشده است، دوسویه هستند.
۸. برای استفاده مؤثر از شرح دروس در برنامه جدید، لازم است اساتید به توصیه های زیر توجه داشته باشند:
 - شیوه سنتی تدریس ترجمه کارآمد نیست. بهتر است از روش های جدید تدریس بهره گرفته شود تا دانشجویان فعالانه در روند آموزش دخیل باشد.
 - لازم است از پیکره های برخط برای دروس عملی و کارگاهی استفاده شود.

- لازم است از امکانات نرم‌افزارهای کد باز (open source) از جمله Moodle استفاده شود. این نرم‌افزارها امکان دسترسی برخط به مطالب درسی و تحویل برخط تکالیف و پروژه‌های دانشجویی را فراهم می‌کنند و امکان تعامل میان استاد و دانشجو و نیز میان دانشجویان را افزایش می‌دهند.
 - لازم است نرم‌افزارهایی چون MemoQ به دانشجویان آموزش داده شود.
 - توصیه می‌شود اساتید، دانشجویان توانمند را در پروژه‌های واقعی ترجمه به کار گیرند و در صورت امکان برای انجام کار دانشجو امتیازی قائل شوند تا دانشجویان شرایط واقعی کار را تجربه کنند و با نیازها و امکانات بازار آشنا شوند.
 - توصیه می‌شود دانشجویان تشویق شوند تا ترجمه کلاسی خود را در نشریه‌ای به چاپ برسانند، و در این صورت طبق صلاحدید استاد از امتیاز پروژه کلاسی برخوردار شوند.
 - کلاس‌ها تا آنجا که ممکن است به زبان انگلیسی برگزار شود.
 - توصیه می‌شود استادان در تمامی کلاس‌ها همواره اهمیت رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای را به دانشجویان یادآوری کنند.
- ه. نقش، توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان

در صورت حصول اهداف این دوره، فارغ‌التحصیلان قادر خواهند بود:

- جامعه ایرانی را از آخرین دستاوردهای علمی، فنی، سیاسی و ادبی جهان از طریق ترجمه مطلع کنند.
- ادب و فرهنگ و هنر ایرانی و معارف اسلامی را به جوامع بین‌المللی معرفی کنند.
- با استفاده از فناوری روز در حوزه ترجمه، در بخش‌های مختلف بازار مشغول به کار شوند:
- متون حقوقی، اسناد و قراردادها را به انگلیسی و از انگلیسی ترجمه کنند.
- مقاله‌های علمی و فنی را ترجمه و برای چاپ در نشریات تخصصی آماده کنند.
- برای مؤسسه‌های بین‌المللی ترجمه کنند.
- در کنفرانس‌های علمی و تخصصی ترجمه شفاهی انجام دهند.
- برای شرکت‌ها و مؤسسه‌ها انواع ترجمه شفاهی انجام دهند.
- با ترجمه شفاهی برای گردشگران، به صنعت گردشگری کمک کنند.
- متون چند رسانه‌ای را ترجمه کنند.
- در جهت خوداشتغالی حرکت کنند.

و. شرایط و ضوابط ورود به دوره

شرایط ورود به دوره طبق ضوابط سازمان سنجش آموزش کشور تعیین و اجرا می‌شود.

